

БЛЪНЬ

100

Угасна слънцето. И низко, и низко
приижда безшумно и бавно нощта...
Какът всичко далечно за мене е близко!
О, какът съмъ разнѣженъ и чуждъ на скръбъта!

И виждамъ, и виждамъ поля неизбродни
съ уханни градини и бистри води,
и хората нови, открыти, свободни
и съ пѣсень победна въ искрящи очи.

И всички сърдечно съ усмивка дарявамъ,
на всички подавамъ азъ братска рѣка...
Въ сърдцето ми радост трептяща изгрѣва,
лелѣе ме нѣжна, гальовна вълна

МОСТИСТ ЗА
ЛИТЕРАТУРА

Христо Бояджиевъ

— Даро, да ти кажа ли нѣщо?
Жената го погледна въпросително.

Той влѣзе шумно въ стаята, размѣсти двата стола и като се изправи до прозореца каза:

— Получихъ най-после писмото отъ приятеля.
Намѣрилъ магазинъ, такъвъ, какъвто азъ искамъ,
голѣмъ, съ витрини, на две улици. Скоро ще замина.

Дара слушаше съ широко отворени очи. Тя цѣла тръпнѣше отъ думитѣ на Спиридонъ. Ето той вече ще си отиде — мислѣше тя. Ще замине той, и пакъ ще замѣлчи тази широка кѫща, сѫщо каточели нѣма живи хори. Ще остане Дара сама съ кравата.

Мълчаха дѣлго.

— Ти радвашъ ли се? — изведнажъ попита той Дара.

— За какво? — учудено го погледна жената.

— Е, затова, че ще отидешъ въ София.

— Ама азъ ще дойда ли? — засрича тя.

— Ще дойдешъ, ами. Да видишъ София, каква е голѣма, свѣтла, какви улици, какво нѣщо. Кѫщи голѣми, високи, етажитѣ не можешъ да избройши. А улицитѣ широки, като застанешъ на единия край не можешъ да видишъ, до кѫде свѣршва. Да излѣзешъ малко и ти отъ тукъ, новъ свѣтъ, нови хора да видишъ?

Звѣнѣцтъ на кравата, която пасѣше на двора, тихичко подрънкваше. Небето бѣше свѣтло-зелено-никаво.

И като се изправи високиятъ едъръ мжжъ, пристъпилъ до Дара и я притисна до себе си, задъхана и зачудена.

* * *

Една сутринъ дѣдо Кунчо се смѣкна отъ мандритѣ. Той бѣше набитъ, низъкъ старецъ съ побѣлѣли дѣлги мустаци и винаги усмихнатъ. Той се зарадва на Спиридонъ и по цѣлъ день го разпитваше за новия му магазинъ.

Единъ день, когато бѣха сами, Дара запита:

— Тате бе, пустни ме да отида въ София съ Спиридонъ.

И цѣла забѣркана и зачервена чакаше отговора.

— Иди, защо да не отидешъ. Азъ съмъ старъ, пъкъ ми се отива...

Като чу това, тя изскочи изъ стаята. И отъ този денъ заживѣ съ мисълта за голѣмия градъ. Какъвъ ли е животъ тамъ? И Дара си представяше онѣзи широки шумни улици, свѣтли магазини, хората, които все бѣрзатъ и купуватъ и всичко онова непознато и далечно, което я караше да се радва като дете. Тя приличаше на онѣзи малки ластовички порасли въ гнѣздото това лѣто и тръгнали есенъта на пътъ къмъ други далечни и непознати страни. Така и тя ще напусне тази стара кѫща, гдето е отрасла, ще заключи извѣхтѣлите врати и ще тръгне. Предъ нея ще се открие новъ пътъ, чуденъ, непознатъ. И само броеше днитѣ и чакаше, кога най-после ще тръгнатъ. Тя нареждаше багажа, питаше съ пламнали страни Спиридонъ, какво да вземе, какво ще и трѣба за тамъ, и бѣше замаяна. Дара прерови старитѣ долали, извади една стара смачкана шапка, две рокли излѣзли вече отъ мода, а на дѣното на единъ сандъкъ намѣри една проскубана кожа. Запита:

— Да ги взема ли?

— Ами, притрѣбвали сѫ ти, тамъ всичко ново ще купимъ.

И Дара бѣрзаше да скрие всички тѣзи дрехи, на които Спиридонъ ѝ се смѣеше, въ старитѣ долали, които миришеха на мухъль.

И най-после денътъ на тръгването дойде. Ако трѣбваше да се чака още единъ денъ, Дара едва би го дочакала, такова нетърпение бѣше я обхванило. Сутринта рано стариятъ коларъ дойде и на товари вмѣсто двата куфара на Спиридона още единъ голѣмъ натъпканъ и превързанъ съ вжже и едно денкче, което Дара едва се съгласи да го оставятъ въ колата. Тръгнаха.

Отпредъ тѣмнѣеха зеленитѣ върхове на боровете. И сякашъ криеха гоненото щастие.

Винаги периодитѣ на голѣми политически и военни бури раждатъ нови, велики творци.

Стремежътъ къмъ новото е признакъ на младостъ.

Проф. Л. Шюкингъ